

X:IT i Holstebro Kommune

Susanne Arkil Tang

Center for sundhedsfremme og forebyggelse

Kirsten Garsdal Hedeby

Nr. Boulevardskolen

Kulturen til forskel

04.11.2019

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Hvad vi vil fortælle om

- Beslutning og proces
- Samarbejde på tværs
- Hvordan lykkes vi så - forankring
- Læringspunkter
- Erfaringer fra Nr. Boulevardskolen

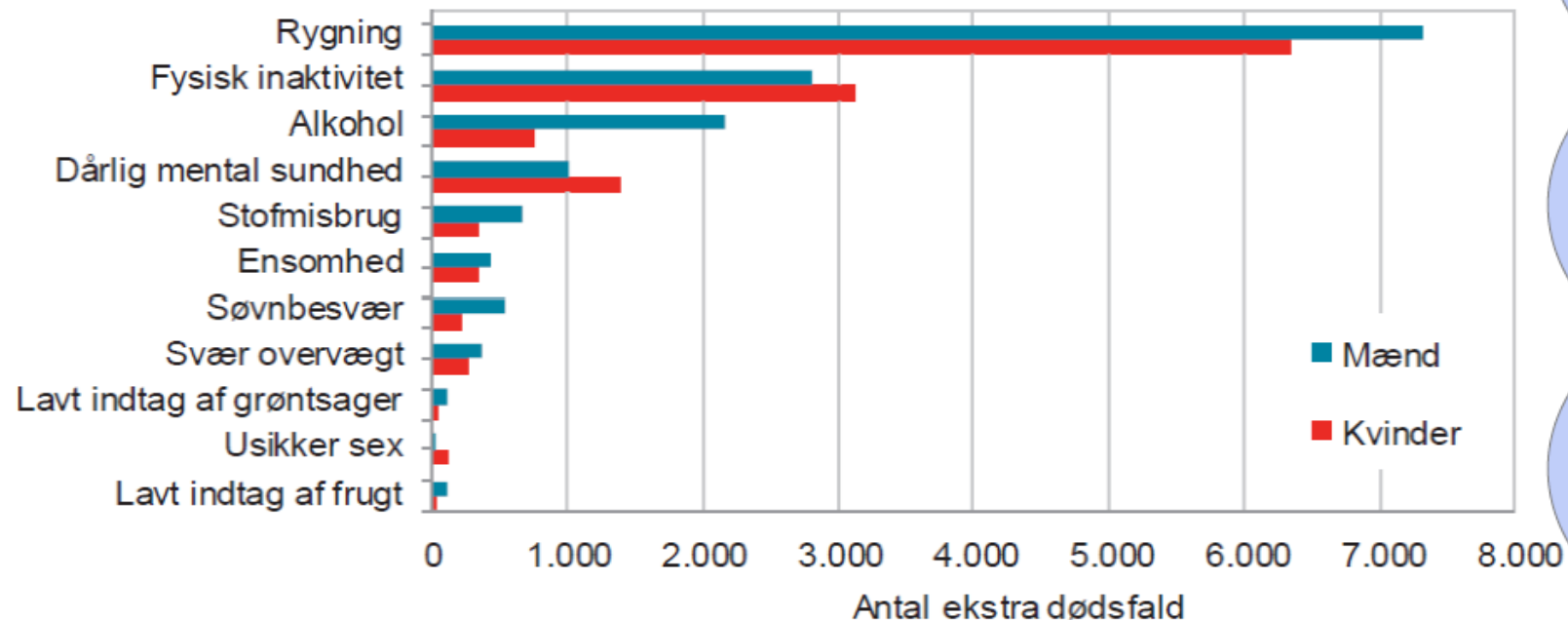
Beslutning og proces i Holstebro Kommune

- Meget kort beslutningsproces
- Beslutning blev truffet af alle skoleledere
- Et år til implementering – i praksis meget kortere
- Stort fokus på vidensformidling – det skal give mening for dem der skal gøre det, og de skal være godt klædt på
  - Rygning er farligt – men hvor farligt?
  - Andre produkter (snus, e-cigaretter m.m.)
  - Handlemuligheder – hvor er der hjælp at hente?

Eksempel

Rygning i perspektiv til andre risici

Ekstra dødsfald i Danmark relateret til risikofaktorer, fordelt efter køn. Årligt antal, 2013. Justeret for rygning, alkohol, fysisk inaktivitet og BMI

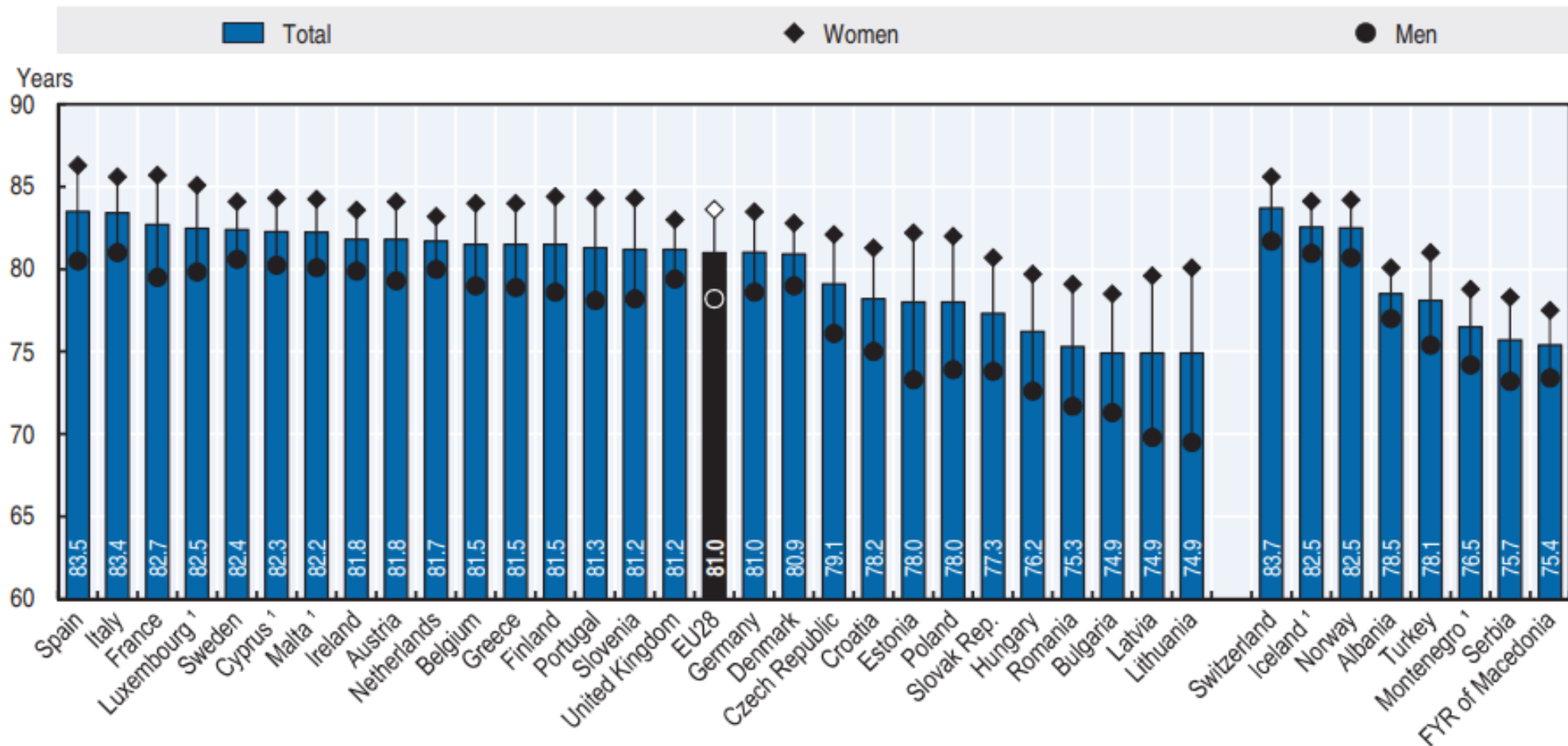
Rygning er skyld i hver fjerde dødsfald

Skyld i færre år i live og flere år med sygdom

En stærk bidragende faktor til social ulighed i sygdom og død

3.1. Life expectancy at birth, by gender, 2016

”Skal middellevetiden løftes, skal færre få sygdom tidligt i livet. Det kan sundhedsvæsenet ikke løse, der spiller livsstil og levevilkår en nøglerolle. Og her er det rygning, der er hovedforklaringen” *Professor i sundhedsøkonomi, Kjeld Møller Pedersen*

<https://politiken.dk/forbrugogliv/sundhedogmotion/art6888683/Danmark-har-vesteurop%C3%A6isk-bundrekord-i-levaalder>

X:IT i praksis i Holstebro

- samarbejde på tværs af forvaltninger

Børn og unge (primært skolerne)

- Undervisning
- Administrere røgfri aftaler
- Administrere røgfri skoletid
- Kontakten til hjemmet
- Sundhedsplejen
- Dvs. al drift – og ansvar!

Center for Sundhedsfremme og Forebyggelse

- Oplæg for personalegrupper
- Oplæg på forældremøder
- Oplæg på bestyrelsesmøder
- Oplæg for elever
- Hjælp til rygestop
- Erfa møder for X:IT koordinatore
- Uddannelse af X:IT koordinatore
- ....

Alt er tilbud, og det er op til skolerne hvad de ønsker at tage imod.

Hvordan lykkes vi så?

18 folkeskoler, heraf 16 med elever i 7. klasse

11 skoler er godt på vej 😊😊 - heraf specialområdet!

5 skoler er på vej 😊

Vi mangler stadig integrationsområdet (modtageklasserne)...

Giv plads til indkøring – alt kan ikke være perfekt fra start, og der er mange konkurrerende dagsordener...

Specialområdet

- Ikke udviklet særligt materiale – endnu
- Teksttungt, svært for udfordrede forældre at forholde sig til
- OBS på rygestop, der er en høj andel af rygere i specialklasserne (bl.a. pga. alder)
- OBS på fællesskabsfremmende aktiviteter
- *Det kan godt lykkes!*

Læringspunkter fra processen i Holstebro

- På skoleledermøde i august 2017 blev det besluttet at indføre X:IT på alle folkeskoler i Holstebro Kommune. Meget kort proces, en længere proces havde givet bedre plads til ejerskab og at indsatsen kunne "gro nedefra".
- Samarbejde på tværs kan med fordel sættes i system fra start, med præcis rollefordeling og kommunikationsvej.
- Fødeskoler dækkes af X:IT koordinatorene på overbygningskoler. Dette fungerer godt nogle steder, men er svært andre. Giver lang kommunikationsvej nogle steder.
- En styregruppe kan med fordel nedsættes på tværs af sundhed og BU, så der sikres et fælles ledelsesfokus, og dermed prioritering.

Læringspunkter fra processen i Holstebro

- Tid brugt på meningsdannelse er givet godt ud.
- Klar udmelding om hvor skolerne kan få hjælp når det giver udfordringer.
- Tag stilling til præmier, og vær klar med udmelding om dette allerede fra start.
- Erfa møder for x:it koordinatorene understøtter processen.
- Giv det tid! Skolerne har mange opgaver, giv plads til at tage det i etaper...

Erfaringer fra Nørre Boulevard Skolen

- Undervisning om rygning og røgfrihed
- Røgfri aftaler
- Røgfri Skoletid

Kulturen til forskel

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

HOLSTEBRO
KOMMUNE